

2020

SANSKRIT

(Major)

Paper : 6.1

Full Marks : 60

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following questions : 1×7=7

अधोलिखितानां प्रश्नानाम् उत्तरं देयम्—

(a) Who is the speaker of the *Gītā*?

‘गीता’शास्त्रस्य वक्ता कोऽस्ति?

(b) What is the language of Buddhist literature?

बौद्ध साहित्यस्य भाषा का अस्ति?

(c) Who is the author of the *Brahmasūtra*?

ब्रह्मसूत्रस्य रचयिता कः?

(d) What is the meaning of the word ‘निर्वाण’?

निर्वाणशब्दस्य कोऽर्थः?

(e) What is the other name of *Śāṅkarabhāṣya*?
शांकरभाष्यस्य अपरं नाम किम्?

(f) Who is अधियज्ञ?
को नाम अधियज्ञ?

(g) Who is the founder of Bauddha Philosophy?
बौद्धदर्शनस्य प्रवर्तकः कोऽस्ति?

2. Give short answers to the following : 2×4=8

अधोलिखितानां प्रश्नानां संक्षिप्तमुत्तरं देयम्—

(a) What is the difference between Vyakta and Avyakta?
व्यक्ताव्यक्तयोः पार्थक्यं किम्?

(b) What is the meaning of the word 'त्रिपिटक'?
त्रिपिटकशब्दस्य कोऽर्थः?

(c) How many divisions are there in the *Brahmasūtra*? Name them.
ब्रह्मसूत्रे कति भागाः सन्ति? नामानि लिख्यताम्।

(d) What is the meaning of the word 'पुरुषोत्तम'?
पुरुषोत्तमशब्दस्य कोऽर्थः?

3. Explain with reference to the context any one of the following :

5

अधोलिखितयोः एकस्य सप्रसङ्गं व्याख्या कार्या—

(a) परस्तस्मान्तु भावोऽन्योऽव्यक्तोऽव्यक्तात् सनातनः।

यः स सर्वेषु भूतेषु नश्यत्सु न विनश्यति ॥

(b) शुक्लकृष्णे गती ह्येते जगतः शाश्वते मते।

एकया यात्यनावृत्तिमन्ययावर्तते पुनः ॥

4. Write a note on the concept of Supreme Self as found in the Eighth Chapter of the *Gītā*.

10

‘गीता’शास्त्रस्य अष्टमाध्यायानुसारेण परमपुरुषविषये सम्यक् आलोच्यताम्।

Or / अथवा

Write a note on the Eighth Chapter of the *Gītā*.

‘गीता’शास्त्रस्य अष्टमाध्यायमवलम्ब्य कश्चन निबन्धो विरच्यताम्।

5. (a) Write a note on the nature of Brahman as found in Advaita Vedānta.

10

अद्वैतवेदान्तसम्मत ब्रह्मणः स्वरूपमुपपाद्यताम्।

Or / अथवा

Give an idea about the salient features of Advaita Vedānta.

अद्वैतवेदान्तस्य वैशिष्ट्यं सम्यक् प्रतिपाद्यताम्।

- (b) Show your acquaintance with the doctrine of momentariness of Buddhism. 10

बौद्धदार्शनिकाभिमतक्षणिकत्ववादः उपवर्ण्यताम्।

Or / अथवा

What is आर्यसत्य? How many are those?
Discuss fully.

किं नाम आर्यसत्यम्? तानि कति संख्यकानि? सविस्तरमुप-
वर्ण्यताम्।

6. Write short notes on any two of the following :

5×2=10

अधोलिखितानां द्वयोः समासेन टिप्पणी प्रदेया—

ब्रह्मसूत्र ; सगुणब्रह्म ; योगाचार ; अधिदैव।

★ ★ ★